

Holstebro Kommune
Søstjernen i Mogenstrup

Læreplan

Rapporten er hentet: 19-10-2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
1.3	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	8
2.4	Det brede læringssyn	9
2.5	Samspil og relationer	10
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	11
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	12
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	13
2.9	Sammenhængende overgange	14
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	16
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	16
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	18
4.1	Alsidig personlig udvikling	18
4.2	Social udvikling	19
4.3	Kommunikation og sprog	21
4.4	Krop, sanser og bevægelse	22
4.5	Natur, udeliv og science	23
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	24
5	UDVIKLINGSPLANER	26

1 INTRODUKTION

I Danmark går stort set alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave hver dag. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte alle børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skullet arbejde med børns læring med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skullet opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016. De nye regler ligger således i forlængelse af Master for en styrket pædagogisk læreplan.

Den lokale udfoldelse

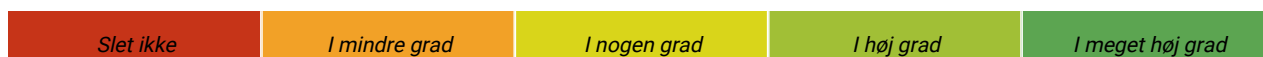
Udarbejdelsen af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på de udfordringer, styrker og kompetencer, dagtilbuddet har lokalt. Det er en ledelsesbeslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de rammer, der er fastsat i loven og af kommunalbestyrelsen.

1.1 Læsevejledning

Resultatet af en vurdering i den styrkede pædagogiske læreplan skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede af dagtilbuddet, der bør indgå i en samlet faglig vurdering af behovet i det enkelte dagtilbud. Resultaterne af vurderingerne i den styrkede læreplan kan altså ikke stå alene, men skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

1.2 Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

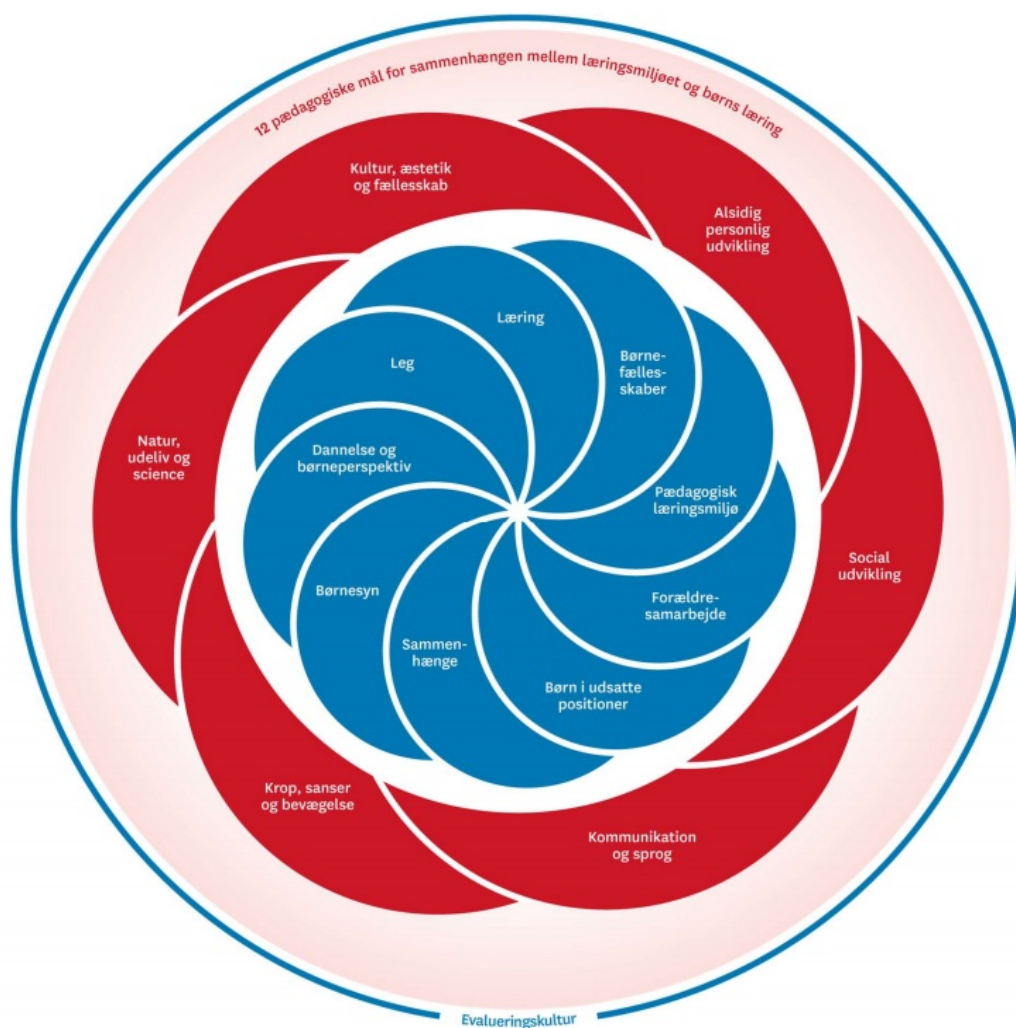
Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.3 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Dette er Søstjernens styrkede læreplan for de 0-6 årige. Søstjernen er en lille privat institution, med 12 vuggestue og 20 børnehavebørn. Vi modtager børn fra Mogenstrup og oplandet omkring.

Vi er fokuserede på vigtigheden af, at barnet får en tryk opstart i Søstjernen og vægter en nærværende og anerkendende tilgang i forhold til både barnet og barnets forældre. Vi understreger vigtigheden af tryk, forudsigelighed, gentagelser samt omsorgsfulde og anerkendende voksne. Børn, der mødes på en anerkendende måde får skabt et grundlag for trivsel og dermed mod til at indgå i læreprocesser i samspil med andre.

Læring og udvikling fremmes i et trykt miljø med oplevelser, leg og pædagogisk tilrettelagte aktiviteter med mulighed for at udforske, erfare og fordybe sig.

Gruppeinddelinger ved forskellige aktiviteter giver mulighed for at tage hensyn til børnenes udviklingsniveau og interesser samt at præsentere børnene for nye ting i kombination af det allerede kendte.

Vi arbejder ud fra en anerkendende tilgang. Det betyder, at vi respekterer hinandens forskelligheder og tilstræber at både børn og voksne føler sig set, hørt og forstået, og oplever en følelse af tryk, støtte og opmuntring.

At blive mødt med anerkendelse skaber energi, lyst og overskud til at indgå i hverdagens sociale sammenhænge, hvor man kan lære og udvikles.

2 REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018

Evalueringsinstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? *Hvad fungerer godt/dårligt?*
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? *Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?*
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?*

2.1.1 Refleksion

1. Leg og læring hænger sammen. Læring opnås bedst når den leges ind, og børnene er altid i en læreproces, når de leger.

2. Det overordnede læringsmiljø skal formes af de voksne, lige som de voksne skal gribe ind, hvis der foregår uhensigtsmæssig læring (det er ikke alting, der er godt at lære).

3. Når vi har fokus på læring, opdager vi at læring er noget, der altid er til stede. Måske lærer barnet ikke lige det, som vi troede det ville lære, men så lærer det noget andet.

4. Læring er lig med udvikling. For at skabe optimal udvikling, skal barnets udfordringer lægges i forhold til barnets kompetencer. Hvis kompetencerne er for høje i forhold til udfordringerne, vil barnet kede sig og udviklingen vil enten gå meget langsomt, eller barnet vil selv udvikle uheldige kompetencer. Hvis udfordringerne er for høje i forhold til kompetencerne, vil barnet blive angst og udvikle lavt selvværd. Det optimale er, at udfordringerne ind i mellem ligger et lille stykke over barnets kompetencer. Man kalder det barnets nærmeste udviklingszone, eller at barnet er i "flow". Derved opnås ny viden og udvikling for barnet. Oplevelsen af succes i læring skærper barnets nysgerrighed og lysten til at lære mere.

5. I forhold til børnenes læringsproces er det vigtig at huske på, at de voksne (både forældre og personale) er rollemodeller, som børnene spejler sig i. Børnene gør ikke hvad vi siger de skal gøre, men det vi gør.

6. Børnene har brug for 3 forskellige læringsrum i deres dagligdag, hvis de skal tilegne sig nye kompetencer, ny viden og læring:

I. Voksenskabt læring: Den voksne tilrettelægger, styrer og bestemmer hvad der skal foregå - den voksne går foran barnet.

II. Voksenstøttet læring: den voksne støtter barnets forslag, ideer og handlinger, som børn og voksne sammen laver aktiviteter eller projekter ud fra - Den voksne går ved siden af barnet.

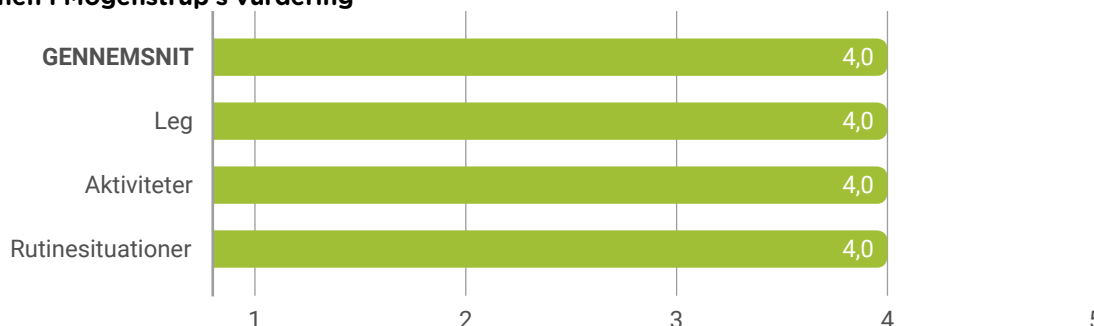
III. Børneskabt læring: Børnene leger og har spontane oplevelser ud fra de rammer og muligheder, som er til stede.

Den voksne har gjort sig overvejelser om miljø, indkøb af legetøj osv. - Den voksne går bag ved barnet, og er tilgængelig.

2.1.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?*

2.1.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? *Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?*
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? *Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?*
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

2.2.1 Refleksion

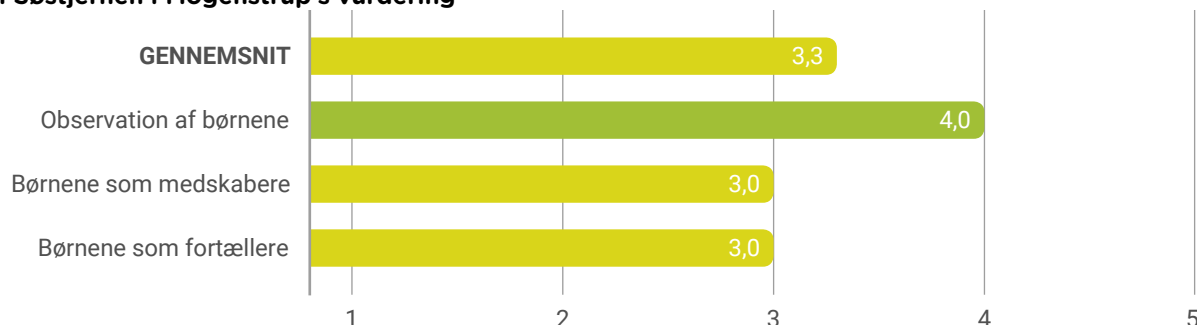
Børnene leger og har spontane oplevelser ud fra de rammer og muligheder, som er til stede. Vi har gjort os overvejelser om miljø, indkøb af legetøj osv. Vi tager så vidt muligt udgangspunkt i børnenes kompetencer og ønsker.

Derved har vi et læringsmiljø, der tager udgangspunkt i børneperspektivet, der understøtter børnenes muligheder for selv at vælge forskellige aktiviteter. Dette har vi gjort ved at indrette forskellige miljøer, der kan inspirere til forskellige lege, og hvor børnene kan fordybe sig i den leg de selv vælger.

2.2.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? *Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?*
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

2.3.1 Refleksion

Vi har inddelt stuerne iforskellige rum, hvor børnene frit kan vælge hvad de vil lege, og med hvem. Rummene er indrettet forskelligt, så rummene i sig selv inspirerer børnenes fantasi. Når de voksne observerer børnene lege, guider de børnene så, børnene derved lærer at give plads til hinanden.

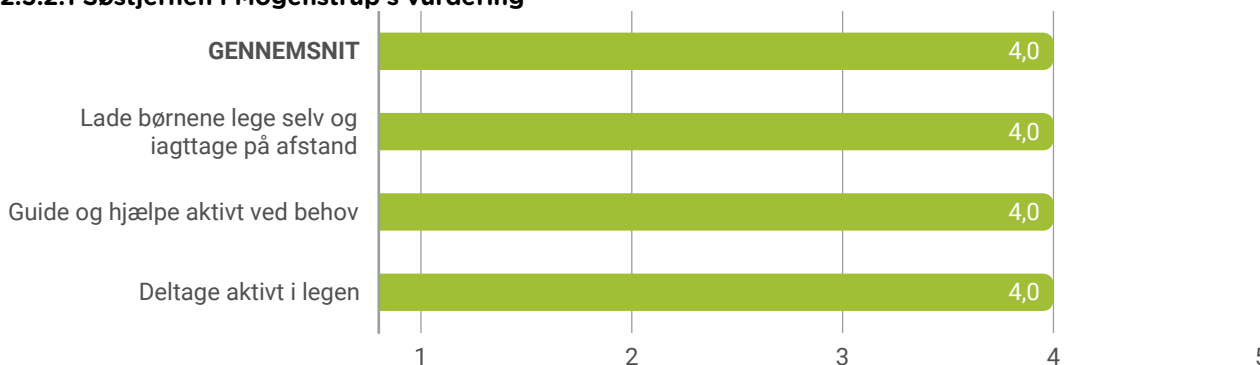
Hvis der er børn der står uden for legefællesskaber, arbejder vi målrettet for at disse børn, får legekammerater, bl.a. ved at lave små grupper omkring disse børn, så de andre børn kan se deres kvaliteter.

Vi reflekterer og evaluerer, på det vi ser.

2.3.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?*

2.3.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.4 Det brede lærings syn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? *Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?*
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? *Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?*
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? *Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?*

2.4.1 Refleksion

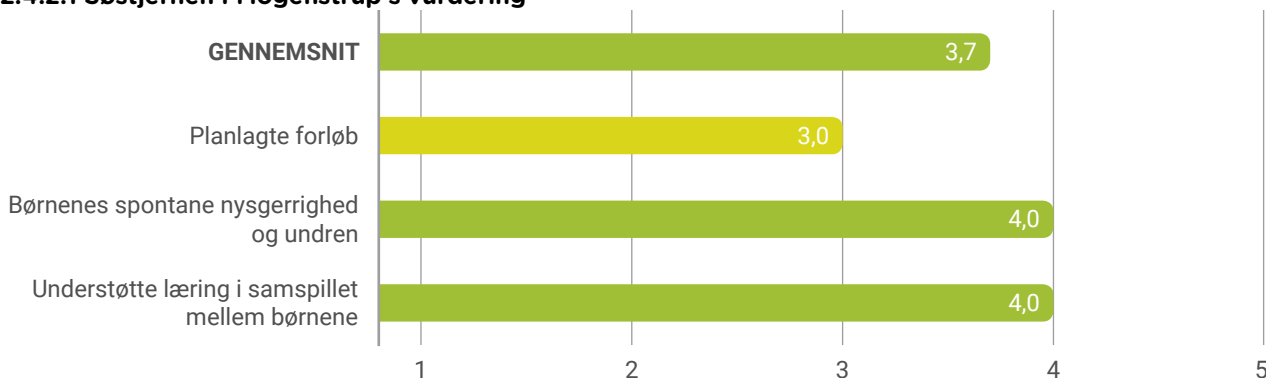
Vi arbejder i al vores planlægning med alle lærerplanstemaerne på en gang. Vi har forskellige omdrejningspunkter, men oftest tager vi udgangspunkt i børnene, årtiderne og traditionerne. Ved at arbejde med det samme tema i længere forløb, skærper vi børnenes nysgerrighed, og interesse for at gå i dybden med temaet.

De børn der har brug for hjælp i forhold til at arbejde med temaet, er vi opmærksomme på, og disse børn guider vi efter behov. Disse børn er vi ofte blevet opmærksom på, så vi allerede ved starten ved hvem vi skal være ekstra opmærksomme på.

2.4.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

2.4.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybte sammen? *Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?*
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? *Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?*
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? *Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'*
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

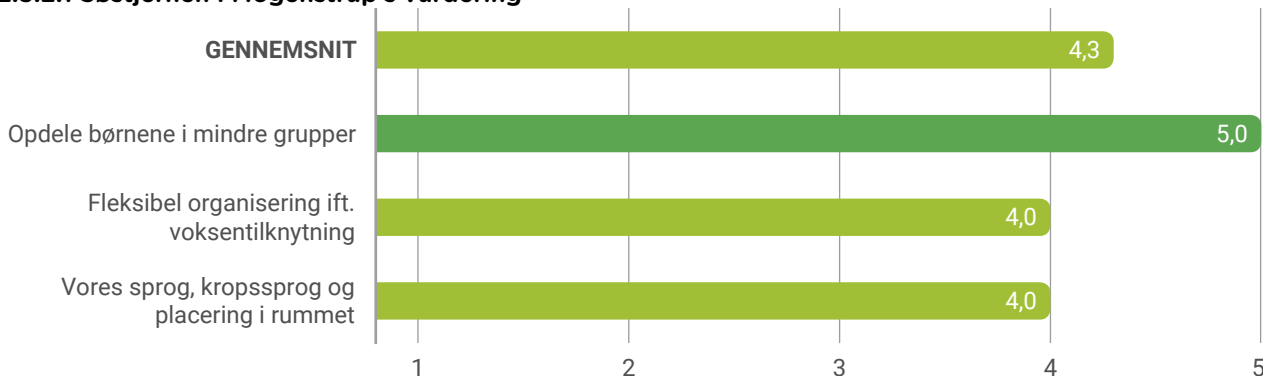
2.5.1 Refleksion

For at samspillet kan være optimalt, kræver det at de involverede er opmærksomme på hinanden, og det er naturligvis den voksnes vigtigste opgave at få dette til at ske. For at dette kan lykkes arbejder vi med små grupper, så de voksne herved får mulighed for at fordybe sig med børnene. Personalet kommunikerer både verbalt og nonverbalt og så anerkendende som muligt. I vores evaluering og planlægning er vi opmærksomme på alle børnene og tilpasser vores indsats individuelt til det enkelte barn.

2.5.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

2.5.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab? *Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?*
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? *Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?*
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?*
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? *I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?*

2.6.1 Refleksion

Vi tager højde for, at få alle børn med, i forhold til al vores planlægning og tilrettelæggelse. Vores planlægning foregår på ugentlige stuemøder og personalemøder ca en gang i måneden.

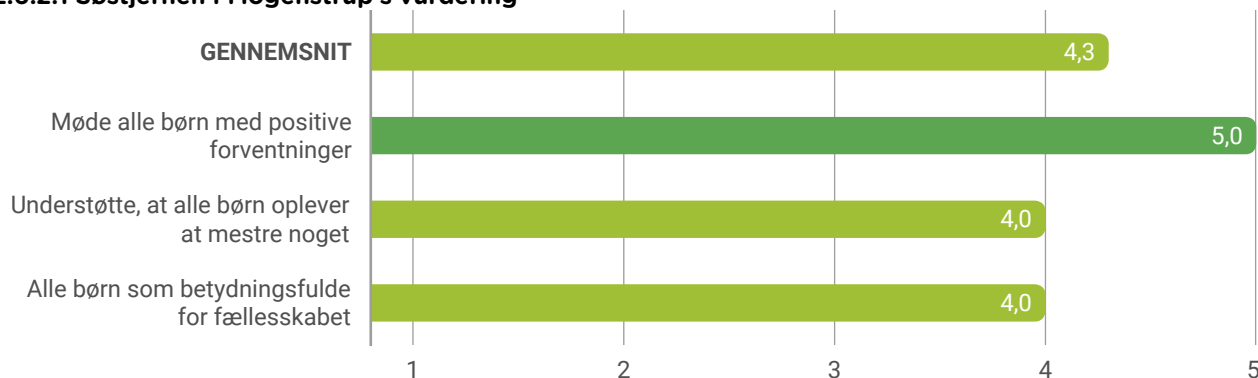
Her har vi et punkt BØRN på dagsorden, hvor vi kan snakke om de børn der er i udsatte positioner og handle på problematikkerne.

2.6.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?*
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? *Hvordan definerer vi "systematisk"?*
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? *Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?*

2.7.1 Refleksion

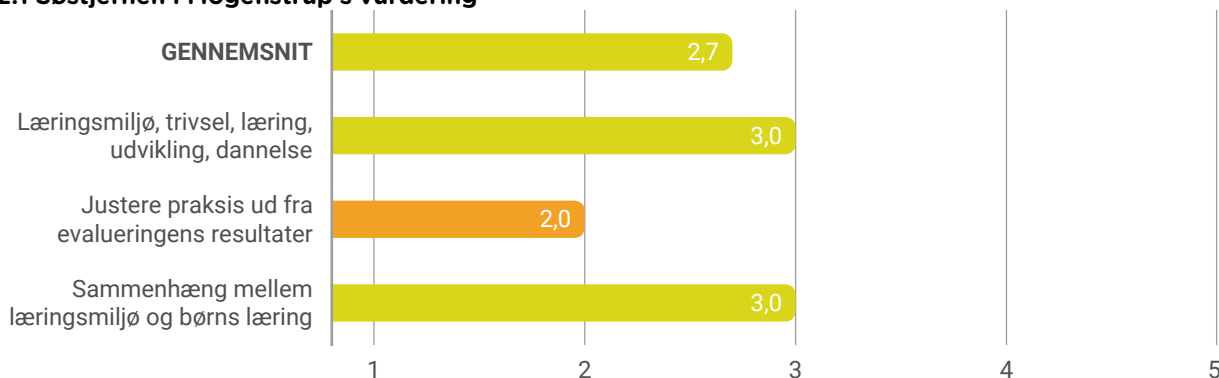
Vi har i dag en evalueringskultur, hvor vi evaluer pædagogiske forløb ved stuemøder og personalemøder, samt over den generelle dagligdag. Yderligere laver vi individuelle vurderinger af børnene i "Hjernen og Hjertet."

Vi vil arbejde på at blive bedre til den individuelle evaluering efter pædagogiske forløb.

2.7.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?*

2.7.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)*
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? *Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?*

2.8.1 Refleksion

Som udgangspunkt har vi en forventning om, at se minimum en forælder hver dag. Vi oplever, at forældrene har brug for mere tid i afleverings og hente situation jo yngre børnene er, og vi giver denne tid, for at optimere forældresamarbejdet. Derfor vælger vi ikke at igangsætte aktiviteter med børnene, som den voksne ikke kan forlade, før klokken 09.00. Hvis forældrene efterspørger tid til en samtale, finder vi altid tid til dette hurtigst muligt.

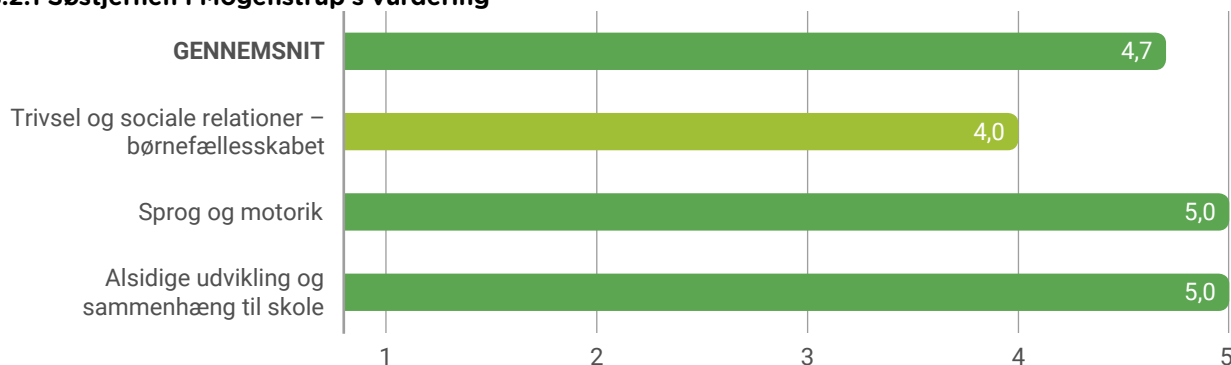
Yderligere bruger vi ved dialogvurderinger, sprogvurderinger og overgange i forældresamarbejdet.

Vi ser os selv som professionelle og forældrene som eksperterene på deres eget barn, og dette er altid udgangspunktet for samarbejdet.

2.8.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål: *I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...*

2.8.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? *Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.*
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? *Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?*
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? *Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?*

2.9.1 Refleksion

Overgange i Søstjernen

Før opstart i vuggestuen får forældrene udleveret Søstjernens velkomstfolder og har mulighed for at komme på opstartsbesøg. Vi vægter en god dialog med forældrene om barnets opstart i vuggestuen. Såvel som vægtningen af en god opstart i vuggestuen, vægter vi også en god overgang fra vuggestue til børnehave.

Et par måneder før opstart i børnehaven tilbydes en samtale. Hvor vi sammen finder frem til, hvorvidt der er områder inden for barnets udvikling af kompetencer og selvhjulpethed, som vi skal støtte særligt op om forud for skift til børnehaven. I vuggestuen laver vi en dialogprofil på barnet hver år ved deres fødselsdag og det sidste år inden de starter i børnehaven.

Måneden før et vuggestue barn starter i børnehaven, aftales der besøgs dage. Normalt er det 2 formiddage om ugen fra ca. 8.30-12. Hvor barnet deltager i vores hverdag. Det gælder både til frugt og madpakketid. Barnet når at spise frugt og madpakke samt deltager i dagens aktiviteter, så barnet kan vende sig til at gå i børnehaven. Derudover er vi åbne for og opmærksomme på, om der er yderligere vi kan gøre for at overgangen til børnehaven bliver så tryk som mulig.

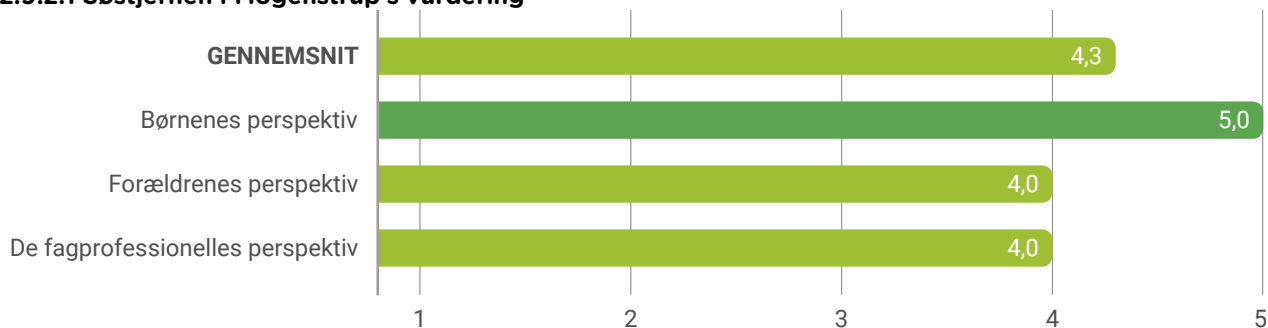
Førskolearbejdet starter fra januar. Der vil være ture ud af huset, emnearbejde osv. Målet er, at børnene bliver klar til at komme i skole og opleve at de kan klare den opgave bedst muligt.

Fra 1. februar er gruppen i Sevel en formiddag om ugen, hvor de mødes med kommende klassekammerater fra Sevel og Herrup. Ugedagen kan skifte fra år til år, men tidsrummet er altid fra 9.00-12.00. En voksen fra børnehaven deltager. Fra 1. maj starter børnene i førskole i Sevel.

2.9.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.2.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

3.1.1 Refleksion og eksempler

Da bestyrelsen har givet udtryk for, at der er personalet det ved mest om pædagogik, har de overdraget opgaven med udarbejdelse af de pædagogiske læreplaner til daginstitutionsledelsen. Efterfølgende er læreplanerne blevet forlagt bestyrelsen.

Herudover er Søstjernen med i samarbejdsudvalget i Mogenstrup by. Som er et udvalg med rep. fra de forskellige frivillige foreninger i Mogenstrup.

Vi samarbejder med en lokal landmand hvor vi kan komme på gårdbesøg og vi har et samarbejde med de ældre i byen. Samt vi er med i fælles arrangementer for Mogenstrup, Herrup og Sevel.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vores institution er indrettet så de forskellige rum, tilgodeser forskellige aktiviteter, fra stille læsning til fuld motorisk udfoldelse. dette stemmer fint overens med at komme omkring alle læreplanstemaerne.

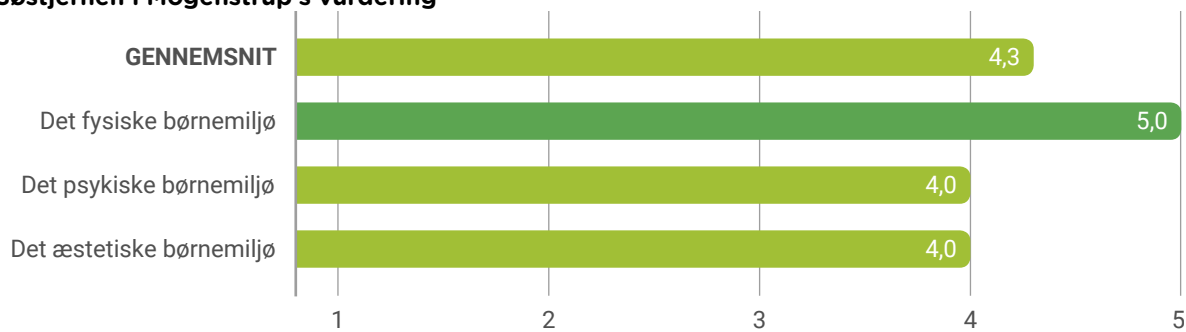
Ved at arbejde med små grupper sikrer vi at alle børn bliver set og hørt, og lærer om gensidig respekt og glæden ved hinandens forskelligheder.

Vi har et miljø der udtrykker "HER MÅ DER LEGES"

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Søstjernen i Mogenstrup's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Søstjernen i Mogenstrup's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

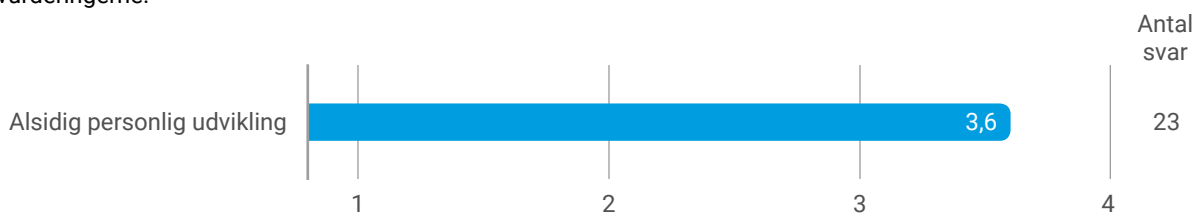
4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.1.1 Refleksion

Som fundament for at nå de pædagogiske læringsmål, vil vi have fokus på:

- At personalet har fokus på alle børn
- At give plads til, at børnene udfolder sig som selvstændige, stærke og alsidige personer, der selv kan tage initiativ.
- At skabe grundlaget for, at børnene udvikler deres selvbevidsthed og selverkendelse med viden om egne stærke sider og udviklingsmuligheder.
- At hjælpe børnene med at formulere egne behov og grænser konstruktivt og lære dem at respektere og anerkende andres behov.
- At medvirke til, at børnene udvikler selvfølelse og selvtillid. Der skal således være fokus både på barnets væren og barnets kunnen.
- At skabe en forudsigelig hverdag, som er præget af tryghed og omsorg.
- At barnet aktivt indgår i relationer.

For at nå de pædagogisk læringsmål vil vi:

- Stille aldersvarende krav, med udgangspunkt i det enkelte barn, og i denne proces vise børnene, at forskellighed er en styrke..
- Inddrage børnene i de daglige gøremål, f.eks. dække bord, oprydning og vedligeholdelse.
- Støtte børnene i at sige til og fra i fællesskabet, med respekt for hinanden.
- Arbejde i grupper, så alle kan være med og blive tilgodeset.
- Tilrettelægge aktiviteterne så alle kan få en positiv oplevelse.
- Synliggøre aktivitetsmuligheder for børnene.
- Give os god tid til at modtage børn og forældre, ved både aflevering og afhentning.
- Motivere børnene til ikke at give op, og til at prøve igen.
- Reflektere over vores praksis, og lære af den.

For at dokumentere at vi når de pædagogiske læringsmål, vil vi holde øje med følgende tegn

- Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:
- At børnene er alderssvarende udviklet
- At børnene mestrer at deltage i dagligdagens praktiske gøremål
- At børnene siger ja og nej i forhold til egne følelser og behov
- At alle børn tilhører en lille gruppe
- At børnene udtrykker glæde når de skal i gang med en ny aktivitet
- At børnene hjælper hinanden/deler med hinanden og viser omsorg og empati.
- At børnene leger sammen uden voksenindblanding

4.2 Social udvikling

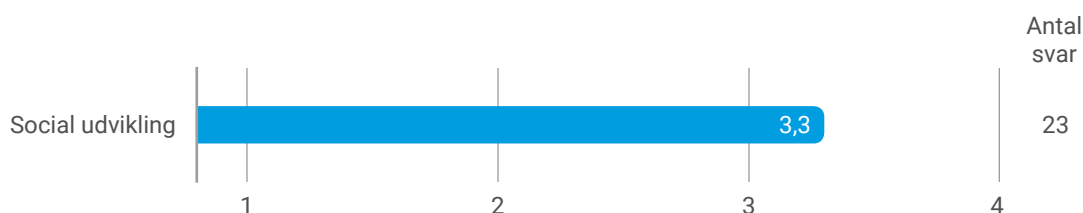
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.2.1 Refleksion

Som fundament for at nå de pædagogiske læringsmål, vil vi have fokus på:

- At personalet har fokus på alle børn.
- At sikre en god balance mellem hensynet til individet og hensynet til fællesskabet. Målet er at sikre, at børnene anerkendes og respekteres, som de personer, de er, og at de oplever at høre til.
- At give børnene tryghed, så de oplever tillid i relationer til både voksne og jævnaldrende uden mobning, og drillerier, og hvor ingen holdes udenfor.
- At lære børnene at være aktive deltagere i fællesskabet, at samarbejde med andre og at introducere dem til demokratisk dannelse.
- At lære børnene at skelne imellem, hvornår de kan træffe egne valg, og hvornår hensynet til fællesskabet kræver voksenansvar.
- At sikre, at alle børn har stabil kontakt med både kammerater og voksne.
- At skabe mulighed for, at børnene oplever sig som værdifulde deltagere og medskabere af et socialt og kulturelt fællesskab.
- At børnene opnår evnen til at etablere fællesskaber med andre, at føle og udtrykke empati og respekt for andre.
- At lære børnene at skelne imellem, hvornår de kan træffe egne valg, og hvornår hensynet til fællesskabet kræver voksenansvar.
- At alle børn har stabil kontakt med både kammerater og voksne.
- At børnene oplever sig som værdifulde deltagere og medskabere af et socialt og kulturelt fællesskab.
- Vi vil sikre at læringsmiljøet støtter børnenes lyst til at lege sammen.

For at nå de pædagogiske læringsmål vil vi:

- arbejde med børnene i små grupper.
- anerkende og rose børnenes positive handlinger, og sætter ord på børnenes følelser
- Lege sammen med børnene og lærer dem at dele.
- lære børnene at vente på tur, når vi skal spise, er i hallen, skal på tur etc.
- lege rollelege.
- skabe læringsmiljøer, som fremmer fantasi og leg, hvor de voksne giver næring til at legen bliver ved at udvikle sig.
- reflektere over vores praksis, og lære af den.

For at dokumentere at vi når de pædagogiske læringsmål, vil vi holde øje med følgende tegn:

- At børnene hjælper hinanden.
- At børnene venter på at det er deres tur.
- At børnene roser hinanden.
- At børnene deler med hinanden.
- At børnene inviterer hinanden til at lege.
- At børnene viser omsorg og empati.
- At børnene genoptager afbrudt leg, uden voksenstyring.

4.3 Kommunikation og sprog

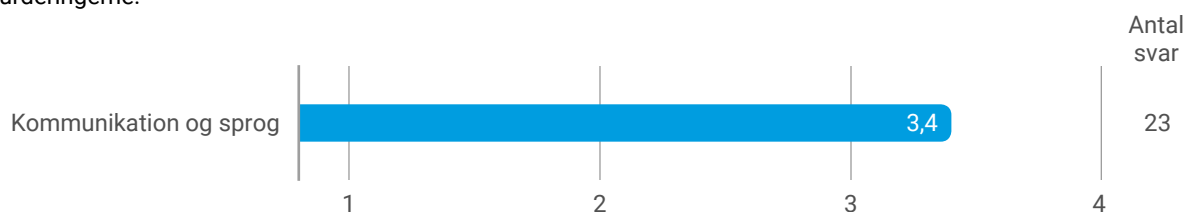
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.3.1 Refleksion

Som fundament for at nå de pædagogiske læringsmål, vil vi have fokus på:

- At personalet har fokus på alle børn.
- At udvikle børnenes: Ordforråd og udtale, kendskab til skriftsprog, rim og remser, kendskab til eksistensen af tal og bogstaver og hvad de kan bruges til.
- At give børnene mulighed for at udvikle deres sprog gennem leg og dagligdags aktiviteter, bl.a. med henblik på at indgå i sociale fællesskaber.
- At udfordre børnene sproglig og kreativitet, så de lærer at udtrykke sig på så mange forskellige måder som muligt og ved hjælp af forskellige kommunikationsmidler.
- sang og sang/fagte lege
- At understøtter børnenes sproglige udvikling via højt læsning.

For at nå de pædagogisk læringsmål vil vi:

- Reflektere over vores praksis, og lære af den.
- Lave Førskolegruppe med førskolebørnene
- Sætte ord på barnets og egen handling
- Arbejde med sang.
- Skabe læringsmiljøer, som skærper børnenes interesse og nysgerrighed i forhold til bogstaver, tal former, tegn, symboler, rim og remserytmer.
- Sætte ord på egne og børnenes handlinger og følelser.
- Være sproglige rollemodeller, ved at være nuancerede.

For at dokumentere at vi når de pædagogiske læringsmål, vil vi holde øje med følgende tegn:

- At børnene bruger sproget.
- At børnenenes ordforråd øges.
- At børnenenes verbale og nonverbale ordforråd nuanceres.
- At børnene selv vil have læst bøger højt.
- At børnene er aktivt deltagende når vi synger.
- At børnene forstår beskeder og viser det ved at følge dem.
- At børnene husker de historier de tidligere har hørt.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

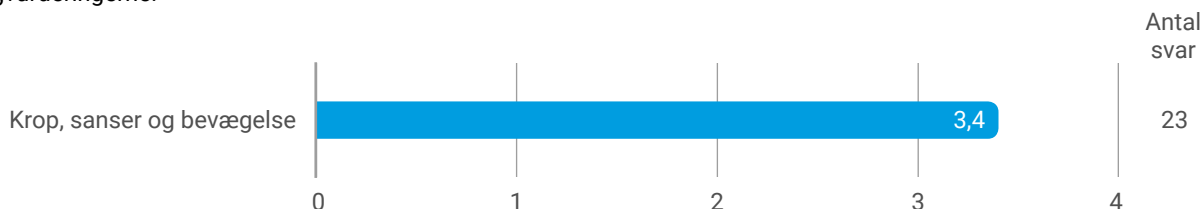
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.4.1 Refleksion

Som fundament for at nå de pædagogiske læringsmål, vil vi have fokus på:

- At børnene oplever glæde ved, accept af og forståelse for deres egen krop, og oplever glæden ved at være i bevægelse
- At børnenes fysiske sundhed fremmes, med fokus bl.a. på ernæring, hygiejne og bevægelse
- At børnene med alle sanser tilegner sig den fysiske, kulturelle og sociale omverden.

For at nå de pædagogiske læringsmål vil vi:

- Ugentlige gymnastik og idrætsaktiviteter på sportspladsen, Sevelhallen og i Søstjernen
- Vi indretter vores legepladser, så der er udfordrende motoriske miljøer
- Støtter børnene i at være selvhjulpne mht. påklædning, spisning etc.

- Tema med fokus på ernæring og bevægelse
- Vi har mange materialer/ting som kan understøtte både fin og grovmotorik
- Selv kravle op på puslebordet (vuggestue)
- Vi har læringsmiljøer der understøtter motorisk udvikling.
- Ugentlige gymnastik/idrætsaktiviteter i hal og på vores udearealer

For at dokumentere at vi når de pædagogiske læringsmål, vil vi holde øje med følgende tegn:

- At børnene glæder sig til at komme i hallen.
- At børnene udvikler sig alderssvarende
- At børnene udfordrer sig selv på legepladsen
- At børnene er selvhjulpne og "vil selv"
- At børnene selv er opsøgende og vælger fin- og grovmotoriske aktiviteter til
- At børnene kan håndtere blyant, saks og pensel
- At vuggestuebørnene selv VIL kravle på puslebordet.
- At børnene udfordrer sig selv motorisk.

4.5 Natur, udeliv og science

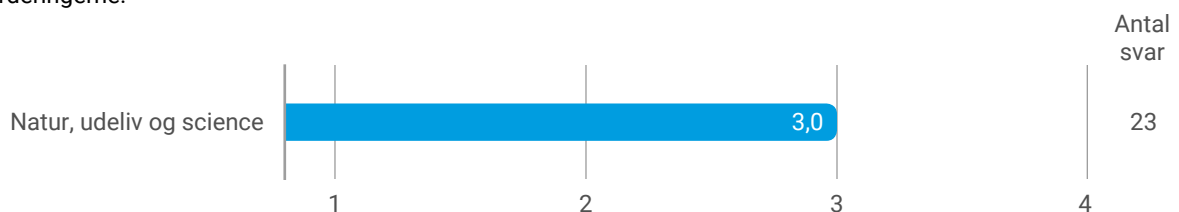
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.5.1 Refleksion

Som fundament for at nå de pædagogiske læringsmål, vil vi have fokus på:

- Vores legepladser er udformet, så der er træer, græsplæner og buskads så der er mulighed for selv at udforske både planter samt smådyr.
- Vi har både almindelige legepladser samt store naturområder i nærheden.
- Derudover er der planlagte aktiviteter som:
 - Høsttema.
 - Udflugter i naturen
 - Naturprojekter afpasset årstiden.
 - Bål, hvor man laver mad
 - Naturen (dyr, planter mv studeres)

For at nå de pædagogiske læringsmål vil vi:

- På ture i naturen i lokalområdet
- sammen med børnene udforske vi planter og dyr på legepladsen
- ud med børnene i alle typer vejr så de kan opleve med alle sanser
- lære børnene at man rydder op efter sig selv i naturen.

For at dokumentere at vi når de pædagogiske læringsmål, vil vi holde øje med følgende tegn:

- At børnene glæder sig til ture i naturen.
- At børnene kommenterer vejret.
- At børnene behandler dyr og planter med nænsomhed.
- At børnene spørger "hvad er det" om dyr og planter.
- At børnene viser interesse for naturvidenskab
- At børnene hjælper med at rydde op i naturen.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

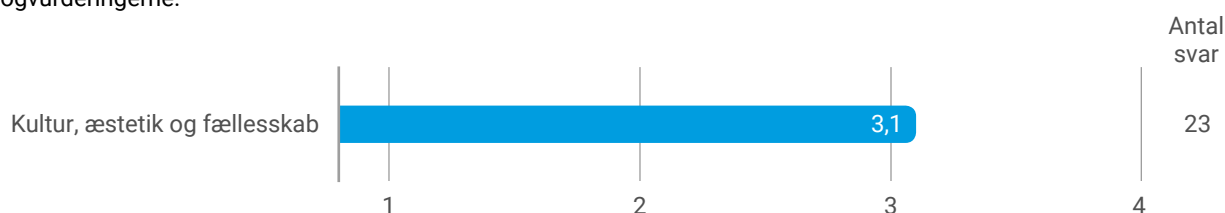
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, reskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.6.1 Refleksion

Som fundament for at nå de pædagogiske læringsmål, vil vi have fokus på:

- Børnegruppen generelt:
- I planlagte aktiviteter lader vi børnene stifte kendskab til biblioteket, teater m.m.
- Vi giver børnene mulighed for at eksperimentere med kunstneriske udtryksformer, ved frit at give dem mulighed for at tegne, male, arbejde med træ, sang og musik.
- Vi har faste traditioner som fastelavn, påske, sommerfest, fødselsdage, Halloween, Høstfest, julefrokost for børn og juleture.

For at nå de pædagogisk læringsmål vil vi:

- arbejde i små grupper omkring forskellige kreative aktiviteter
- arbejde med sang og musik
- vi holde traditioner i hævd ved at arbejde med dem i temaer i løbet af året
- værne om, at hygge os ved måltiderne
- fejre fødselsdage
- benytte os af kulturelle tilbud

For at dokumentere at vi når de pædagogiske læringsmål, vil vi holde øje med følgende tegn:

- At børnene selv opsøger kreative aktiviteter
- At børnene selv synger og beder om at høre musik
- At de børn der tidligere har oplevet traditionen genkender den
- At børnene nyder måltidet og bliver ved bordet fordi de har lyst
- At børnene glæder sig til fødselsdage

5 UDVIKLINGSPLANER

Søstjernen i Mogenstrup har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.